LJUNGBY
KOMMUN

T J Ä N S T E S K R I V E L S E
2018-02-22

Barn- och utbildningsnämnden
Ljungby

Barn- och utbildningsförvaltningen
Birgitta Bergsten
Tel. 0372-78 94 12
birgitta.bergsten@ljungby.se

Utökning av tjänster i central elevhälsa

Redogörelse för ärendet
Skollagen (2010:800) har gett skolans elevhälsa en ny bas för att utveckla ett arbetssätt som kan bidra till en skola som förebygger och främjar hälsa, lärande och utveckling för alla elever. Hälsa och lärande ska, enligt intentionerna i lagen och lagens förarbete, gå hand i hand och detta synsätt ska utgöra grunden för elevhälsans arbetssätt och genomsyra hela skolans verksamhet.
Den psykiska ohälsan bland barn och ungdomar ökar i Sverige och det mest hälsofrämjande är en bra skolgång. Elevhälsan ska främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande.

Vid skolinspektionens tillsyn konstaterades att Ljungby kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna, grundsärskola och gymnasieskola finns tillgång till elevhälsa för eleverna i förskoleklass, grundskola, grundsärskola och gymnasieskola så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen.

Åtgärder från Skolinspektionen:

- Se till att det på grundskoleenheterna för eleverna i förskoleklass, grundskola, grundsärskola och gymnasieskola finns sådan tillgång till samtliga kompetenser inom elevhälsan, så att den samlade elevhälsan kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen.

Det finns ingen offentlig statistik på antalet elever/elevhälsans personal utan skolinspektions bedömer utifrån om elevhälsan främst kan arbeta hälsofrämjande och förebyggande. I Kronobergs län är tillgången till de olika professionerna enligt nedanstående tabell. Speciallärare och specialpedagoger är olika organiserade i länet så det går inte att göra någon jämförelse. Växjö kommun är elevhälsan indelade områdesvis så det är svårt att få fram en siffra på kuratorer. Växjö kommun har avsatt 15 miljoner till elevhälsan i Växjö 2018 som inte finns med i detta underlag.

Elevtal /profession

Kommun	Elev/skolsköterska	Elev/kurator	Elev/psykolog
Ljungby	570	485	2000
Alvesta	500	500	1000
Tingsryd	450	470	Köps in
Markaryd	400	400	Köps in
Uppvidinge	440	310	Köps in
Lessebo	490	320	1300
Växjö	520	?	2300

För att få en möjlighet för framförallt skolsköterskor och psykologer att arbeta hälsofrämjande och förebyggande behöver tjänsterna utökas. Skolsköterskorna roll i elevhälsan innebär att utifrån analyser av vilka faktorer som påverkar hälsan arbeta hälsofrämjande. De ska genom konsultationen och handledning tillföra medicinsk- och omvårdnadskompetens i det pedagogiska arbetet i skolan. Vidare ska den medicinska insatsen bidra till elevhälsans utveckling samt tillvarata kunskap om elevernas hälsa i skolan. Därutöver ska hälsosamtal och vaccinationsprogram genomföras. Skolsköterskeföreningens rekommendationer är 400 elever/skolsköterska. Vid tillsättning av 1.0 tjänst kommer Ljungby kommun hamna på 500 elever/skolsköterska, en mer rimlig nivå. Där det hälsofrämjande arbetet kan få en mer framträdande roll för att öka måluppfyllelsen i skolan.

Skolsköterskorna i Ljungby kommun har uppehållstjänster vilket är en anställningsform som funnits i lång tid. I dagens samhälle är det en anställningsform som inte är speciellt attraktiv vilket försvårar vid rekryteringsprocesser då det i tillägg är ont om vidareutbildade sjuksköterskor. Med semesteranställning kan skolsköterskorna få tid till systematisk uppföljning, analys och planering tillsammans med övriga professioner i elevhälsan.

Det psykologiska perspektivet i skolan behöver finnas i alla led i elevhälsoarbetet, i uppföljning, analys, planering och genomförande. Det psykologiska perspektivet är nödvändigt för att skolan ska kunna ha möjlighet att uppmärksamma, synliggöra och avhjälpa sådana förhållanden som kan ligga till grund för utvecklandet av psykisk ohälsa. Idag ligger fokus på handledning och konsultation samt utredningar.
Idag har vi 0.5 tjänst psykolog till förskolan och 1,9 till övriga verksamheter, ca 2000 elever/psykolog, därutöver kan även vuxenutbildning ta kontakt för konsultation och handledning. Psykologförbundet rekommenderar 500 elever/psykolog. Med en utökning i Ljungby kommun med 0.60 tjänst till 3,0 tjänst, ca 1500 elever/psykolog kan psykologer mer ingå i elevhälsans systematiska arbete med uppföljning, analys, planering och genomförande vilket ger en högre måluppfyllelse, hälsa och välmående. Det är inte tillräckligt för att tillgodose behoven fullt ut men en bra början.

Grundsärskolan har idag inte tillgång till det specialpedagogiska teamet i elevhälsoarbetet. För att få en likvärdighet och öka det hälsofrämjande och förebyggande arbetet i kommunen behöver även grundsärskolan tillgång till specialpedagog från centralt team. En utökning av specialpedagoger behöver då göras med 0,25 tjänst specialpedagog.

Skolverket fördelar statsbidrag för personalförstärkning till elevhälsan. Förstärkningen ska innebära att den genomsnittliga personaltätheten inom elevhälsan hos huvudmannen faktiskt ökar jämfört med personaltätheten under de två kalenderår som närmast har föregått den period som huvudmannen ansöker om bidrag för, räknat i årsarbetskrafter/elev. För 2018 har vi möjlighet att få statsbidrag med 266 000:- om vi utökar skolsköterskeorganisationen med 1.0 tjänst samt psykolog med 0,6 tjänst.

Förslag till beslut
Barn- och utbildningsnämnden föreslås utöka den centrala elevhälsan med, 0,6 tjänst psykolog, 0,25 tjänst specialpedagog och 1.0 tjänst skolsköterska samt semestertjänster för skolsköterskorna. Kostnad 1,4 miljoner.

Nils-Göran Jonasson
Barn- och utbildningschef

Birgitta Bergsten
Chef central elevhälsa och mångfald